

Byla C-82/24

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2024 m. vasario 1 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Sąd Okręgowy w Warszawie (Lenkija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. gruodžio 21 d.

Ieškovė:

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie S. A.

Atsakovės:

Veolia Water Technologies sp. z o.o.

Krüger A/S

OTV France

Haarslev Industries GmbH

Warbud S. A.

<...>

2023 m. gruodžio 21 d.

NUTARTIS

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVI Wydział Gospodarczy (Varšuvos apygardos teismo XXVI -asis komercinių bylų skyrius) <...>

2023 m. gruodžio 21 d. Varšuvoje išnagrinęjęs

<...>

bylą

pagal

– *Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów ir Kanalizacji w m.st. Warszawie S.A.*, kurios buveinė yra Varšuvoje

ieškinį

prieš

– *Veolia Water Technologies*, ribotos atsakomybės bendrovę, kurios buveinė yra Varšuvoje,

– *Kruger A/S*, kurios buveinė yra Soborge (Danija),

– *OTV France*, kurios buveinė yra Saint Maurice Cedex (Prancūzija),

– *Haarslev Industries GmbH*, kurios buveinė yra Bruchzalyje (Vokietija),

– *Warbud S.A.*, kurios buveinė yra Varšuvoje

dėl sumokėjimo

pagal

Veolia Water Technologies, ribotos atsakomybės bendrovės, kurios buveinė yra Varšuvoje,

ieškinį

prieš

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów ir Kanalizacji w m.st. Warszawie S.A., kurios buveinė yra Varšuvoje

dėl sumokėjimo

ir pagal

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów ir Kanalizacji w m.st. Warszawie S.A., kurios buveinė yra Varšuvoje,

ieškinį

prieš

– *Veolia Water Technologies*, ribotos atsakomybės bendrovę, kurios buveinė yra Varšuvoje,

- *Kruger A/S*, kurios buveinė yra Soborge (Danija),
- *OTV France*, kurios buveinė yra Saint Maurice Cedex (Prancūzija),
- *Haarslev Industries GmbH*, kurios buveinė yra Bruchzalyje (Vokietija),
- *Warbud S.A.*, kurios buveinė yra Varšuvoje,

dėl sumokėjimo

nutaria

1. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą ir pateikti šį prejudicinį klausimą:

Ar skaidrumo, vienodo požiūrio ir sąžiningos konkurencijos principai, nurodyti 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo 2 straipsnyje (dabar – 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, 18 straipsnio 1 dalis), turi būti aiškinami taip, kad jais draudžiamas toks nacionalinės teisės aiškinimas, pagal kurį būtų leidžiama nustatyti su įvairių Sąjungos valstybių narių subjektų konsorciumu sudarytos viešojo pirkimo sutarties turinį, įtraukiant į jį pareigą, galinčią turėti netiesioginį poveikį nustatant šio [konsorciumo] pateikto pasiūlymo kainą, kai ši pareiga nėra aiškiai numatyta sutartyje ar konkurso dokumentuose, bet kyla iš nacionalinės teisės nuostatos, kuri taikytina šiai sutarčiai ne tiesiogiai, o pagal analogiją?

2. Sustabdyti bylos nagrinėjimą.

<...>

2023 m. gruodžio 21 d. nutarties motyvai

1 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas:

2 *Sąd Okręgowy w Warszawie, XXVI Wydział Gospodarczy*, kurį sudaro:

<...>

3 Šalys pagrindinėje byloje ir jų atstovai

4 Ieškovė:

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie, akcinė bendrovė, kurios buveinė yra Varšuvoje

<...>

5 Atsakovės:

Veolia Water Technologies, ribotos atsakomybės bendrovė, kurios buveinė yra Varšuvoje;

Krüger A/S, kurios buveinė yra Soborge (Danijos Karalystė);

OTV, kurios buveinė yra Saint Maurice (Prancūzijos Respublika);

Haarslev Industries GmbH, kurios buveinė yra Bruchzalyje (Vokietijos Federacinė Respublika);

WARBUD, akcinė bendrovė, kurios buveinė yra Varšuvoje;

<...>

6 Pagrindinės bylos dalykas ir bylai svarbios faktinės aplinkybės <...>

7 Ginčo dalykas

Ieškinį šioje byloje (byla XXVI GC 277/20) pareiškė perkantysis subjektas – *Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie*, jį prašė priteisti iš atsakovių solidariai 22 338 591,35 PLN netesybų kartu su teisės aktuose nustatytais palūkanomis (vykstant procesui ieškovė atsisakė ieškinio).

8 *Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie* taip pat yra ieškovė byloje XXVI GC 914/21. Perkantysis subjektas ieškinį šioje byloje pareiškė 2021 m. birželio 14 d., juo reikalavo:

- a. sumokėti 5 661 772,39 EUR netesybų ir pateikdamas papildomų reikalavimų;
- b. sumokėti 11 351 601,62 PLN (po reikalavimo pakeitimo) kompensaciją už netinkamą sutarties vykdymą, arba subsidiariai – 2 533 839,65 EUR.

9 Tuo pačiu metu generalinė rangovė *Veolia Water Technologies*, pareiškė ieškinį byloje XXVI GC 1095/20, juo reikalavo sumokėti 3 766 666,36 EUR, grąžinant sumas, sumokėtas *Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie*, pasinaudojus *Veolia Water Technologies* banko garantijomis.

10 Šios bylos buvo sujungtos suteikiant numerį XXVI GC 277/20.

11 Bylai reikšmingos faktinės aplinkybės

12 2008 m. rugpjūčio 1 d. *Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie* (toliau taip pat – perkantysis subjektas) su konsorciumu, sudarytu iš *Veolia Water Technologies* – pagrindinės konsorciumo bendrovės –, *Krüger A/S*, OTV, *Haarslev Industries GmbH* ir WARBUD (toliau kartu taip pat

konsorciumas arba rangovai) sudarė sutartį Nr. 8/JRP/R/2008 dėl projekto „Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków Czajka (Czajka nuotekų valymo įrenginių modernizavimas ir išplėtimas) (nuotekų dumblo terminis apdorojimas)“ įgyvendinimo (toliau taip pat – sutartis). Sutartis konkrečiai apėmė nuotekų dumblo terminio apdorojimo stoties, kurioje, be kita ko, yra du rekuperatoriai ant dviejų nepriklausomų atliekų deginimo linijų, statybą. Sutartis buvo sudaryta vykdant viešąjį pirkimą atviro konkurso būdu pagal 2004 m. sausio 29 d. *Prawo zamówień publicznych* (Viešųjų pirkimų įstatymas). Iš pradžių sutartyje numatyti darbai turėjo būti atlikti iki 2010 m. spalio 30 d., tačiau vėliau buvo nustatytas galutinis jų įvykdymo terminas – 2012 m. lapkričio 30 d.

- 13 Šalys neatskiriama sutarties dalimi pripažino, be kita ko, kokybės užtikrinimo dokumentą (garantinę kortelę), pagal kurią garantijos laikotarpis turėjo prasidėti nuo darbų atlikimo akto išdavimo dienos ir trukti 36 mėnesius, o garantijos terminas turėjo pasibaigti ne vėliau kaip 2015 m. balandžio 30 d., nebent dėl aplinkybių, už kurias yra atsakingas rangovas, nebuvo įmanoma pradėti galutinių bandymų ir garantinių priėmimo patikrų.
- 14 Kokybės užtikrinimo dokumento (garantinės kortelės) 6.1 punkte šalys nurodė: „šioje garantinėje kortelėje neregamentuojamiems klausimams taikomos atitinkamos Lenkijos teisės, konkrečiai – *Kodeks cywilny* (Civilinis kodeksas) nuostatos“. Sutartyje šalys nenurodė, ar ši nuoroda susijusi su nuostatomis, kuriomis reglamentuojama statybos darbų sutartis, ar ir su nuostatomis dėl pirkimo-pardavimo metu suteikiamos garantijos.
- 15 2013 m. kovo 21 d. buvo išduotas darbų atlikimo aktas.
- 16 2014 m. rugsėjo 26 d. perkantysis subjektas pranešė rangovams apie 2 linijos rekuperatoriaus gedimą. 2016 m. vasario 22 d. rangovai pakeitė rekuperatorių nauju ir pranešė apie jo paleidimą. Rangovai pakeitė rekuperatorių pagal garantiją.
- 17 2015 m. kovo 3 d. perkantysis subjektas pranešė rangovams apie 1 linijos rekuperatoriaus gedimą. 2016 m. balandžio 28 d. rangovai pakeitė rekuperatorių nauju ir pranešė apie jo paleidimą. Rangovai pakeitė rekuperatorių pagal garantiją.
- 18 2018 m. lapkričio 27 d. perkantysis subjektas pranešė rangovams apie abiejų – 1 ir 2 linijos – rekuperatorių gedimus ir paprašė juos pataisyti arba pakeisti pagal garantiją. Savo atsakyme rangovai nurodė, kad garantinis laikotarpis pasibaigė, todėl jiems netaikoma garantinė atsakomybė, ir atsisakė sutaisyti arba pakeisti rekuperatorius pagal garantiją.
- 19 Ieškovė mano, kad šalių santykiams pagal analogiją taikoma Civilinio kodekso 581 straipsnio 1 dalis, susijusi su pirkimo-pardavimo sutartimi, pagal ją garantijos terminas pradedamas skaičiuoti iš naujo, kai pateikiamas trūkumų neturintis daiktas arba gražinamas pataisytas daiktas, todėl, kai 2018 m. lapkričio 27 d. rangovams buvo pranešta apie gedimą, sutarties objektui buvo taikoma garantija, nes 36 mėnesių terminas pradėtas skaičiuoti iš naujo atitinkamai nuo 2016 m. vasario 22 d. (dėl 2 linijos rekuperatoriaus) ir nuo 2016 m. balandžio 28 d. (dėl

1 linijos rekuperatoriaus). Jeigu sutarties objektas nesutaisomas arba nepakeičiamas pagal garantiją, perkantysis subjektas turi teisę reikalauti netesybų už tai, kad rangovai neįvykdė pareigos pašalinti rekuperatorių gedimą pagal garantiją.

20 Atsakovės mano, kad 2018 m. lapkričio 27 d., kai buvo pranešta apie gedimą, garantija Sutarties objektui jau nebegaliojo dėl pasibaigusio jos termino, o Civilinio kodekso 581 straipsnio 1 dalis negali būti taikoma, nes ji susijusi su pirkimo-pardavimo sutartimi, o nei Sutarties šalys, nei perkantysis subjektas skelbime apie pirkimą nepateikė informacijos, kad ši nuostata bus taikoma rangovų suteiktai garantijai. Taigi, atsakovių teigimu, šios nuostatos taikymas pagal analogiją prieštarautų skaidrumo, vienodo požiūrio ir sąžiningos konkurencijos principams, įtvirtintiems Direktyvoje 2004/18/EB (dabar – Direktyva 2014/24/ES), nes tai reikštų nuorodą į reikalavimus, kurie aiškiai nekyla iš pirkimo dokumentų ar taikytinų nacionalinės teisės nuostatų, – jie kyla tik iš šių nuostatų aiškinimo. Be to, atsakovių nuomone, sutartyje ir garantinėje kortelėje išsamiai ir tiksliai reglamentuojamos garantijos sąlygos, todėl sutartį sudariusios šalys neketino taikyti garantijos atnaujinimo.

21 Bylai reikšmingos teisės aktų nuostatos

22 Nacionalinės teisės aktai

23 *Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny* (1964 m. balandžio 23 d. Civilinio kodekso įstatymas) (*Dz. U.*, 1964, 16 pozicija su pakeitimais, toliau – CK).

24 Sutartį sudarančios šalys gali reglamentuoti tarpusavio teisinius santykius savo nuožiūra, jeigu sutarties turinys ar tikslas neprieštaruoja šių santykių esmei (pobūdžiui), teisės aktams ir visuomenės sambūvio principams (CK 353¹ straipsnis).

25 Jeigu vykdydamas savo pareigas garantas garantijos gavėjui vietoje daikto su trūkumais pateikė daiktą be trūkumų arba atliko daikto, kuriam taikoma garantija, esminius remonto darbus, garantijos terminas pradedamas skaičiuoti iš naujo nuo daikto be trūkumų pristatymo arba pataisyto daikto grąžinimo dienos. Jeigu garantas pakeitė daikto dalis, minėta nuostata atitinkamai taikoma pakeistoms dalims (CK 581 straipsnio 1 dalis, esanti antraštinėje dalyje, susijusioje su pirkimo-pardavimo sutartimi).

26 *Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień Publicznych* (2004 m. sausio 29 d. Viešųjų pirkimų įstatymas) (*Dz. U.*, 2007 Nr. 223, 1655 pozicija su pakeitimais, toliau – buvęs *P. z. p.*, dabar – *Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych* (2019 m. rugsėjo 11 d. Viešųjų pirkimų įstatymas) (*Dz. U.*, 2023, 1605 pozicija), toliau – *P. z. p.*

27 Pirkimo objektas turi būti apibūdintas vienareikšmiškai ir išsamiai, pakankamai tiksliai ir suprantamai, atsižvelgiant į visus reikalavimus ir aplinkybes, galinčias

turėti įtakos rengiant pasiūlymą (buvusio *P.z.p.* 29 straipsnio 1 dalis; *P.z.p.* 99 straipsnio 1 dalis).

- 28 Pirkimo dokumentuose turi būti nurodyta bent tai: 16) šalims svarbios nuostatos, kurios bus įtrauktos į sudaromas viešojo pirkimo sutarties turinį, bendrosios sutarties sąlygos arba tipinė sutartis, kai perkantysis subjektas reikalauja, kad rangovas sudarytų su juo viešojo pirkimo sutartį tokiomis sąlygomis (buvusio *P.z.p.* 36 straipsnio 1 dalis, 1 punktas), dabar: pirkimo dokumentuose turi būti nurodyta bent: 20) numatomos viešojo pirkimo sutarties sąlygos, kurios bus įtrauktos į viešojo pirkimo sutartį (*P.z.p.* 134 straipsnio 1 dalies 20 punktas).

29 Sajungos teisės nuostatos

- 30 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, p. 114, 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 7 t., p. 132) (toliau – Direktyva 2004/18/EB), dabar – 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014, p. 65) (toliau – Direktyva 2014/24/ES).

- 31 Perkančiosios organizacijos ekonominės veiklos vykdytojus vertina vienodai, jų nediskriminuoja ir veikia skaidriai (Direktyvos 2004/18/EB 2 straipsnis; dabar – Direktyvos 2014/24/ES 18 straipsnio 1 dalis).

32 Prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

33 Požiūris iš nacionalinės teisės perspektyvos

- 34 Lenkijos civilinio kodekso (toliau – CK) 647–658 straipsniuose reglamentuojamos statybos darbų sutartys. Šiose nuostatose garantija atskirai neregamentuota. Kitų rūšių sutartys nurodomos tik CK 656 straipsnyje, pagal kurį pasekmėms, kylančioms tuo atveju, kai rangovas vėluoja pradėti arba užbaigti objektą, arba kai rangovo atlikti darbai turi trūkumų ar neatitinka sutarties, garantijai dėl užbaigto objekto trūkumų, taip pat investuotojo teisei nutraukti sutartį prieš užbaigiant objektą *mutatis mutandis* taikomos rangos sutartį reglamentuojančios nuostatos.

- 35 Lenkijos teisinėje sistemoje garantijos institutas tiesiogiai reglamentuotas tik pirkimo-pardavimo sutarties atveju. Pagal CK 581 straipsnį, jeigu vykdydamas savo pareigas garantas vietoj daikto su trūkumais pateikia garantijos gavėjui daiktą be trūkumų arba iš esmės pataiso daiktą, kuriam taikoma garantija, garantijos terminas pradedamas skaičiuoti iš naujo nuo daikto be trūkumų pristatymo arba pataisyto daikto grąžinimo dienos, o jeigu garantas pakeitė daikto dalį, ši nuostata *mutatis mutandis* taikoma tai pakeistai daliai.

- 36 CK nuostatose, susijusiose su rangos sutartimi (į kurias iš dalies daroma nuoroda CK antraštinėje dalyje, susijusioje su statybos darbų sutartimi), garantijos institutas taip pat neregamentuotas. 2014 m. gruodžio 25 d. įsigaliojo naujos

redakcijos CK 638 straipsnis, kuriuo reglamentuojama rangos sutartis; jis papildytas 2 dalimi, pagal kurią, jeigu pirkėjui buvo suteikta garantija už atliktus darbus, atitinkamai taikomos nuostatos dėl garantijos pirkimo-pardavimo atveju, tačiau šis reglamentavimas šioje byloje nagrinėjamu atveju netaikomas.

- 37 Lenkijoje tiek prekybos praktikoje, tiek jurisprudencijoje visuotinai pripažįstama, jog tai, kad teisės aktuose tiesiogiai neregamentuota garantija, taikoma sudarant statybos darbų sutartį, netrukdo konkrečiau teisinio santykio šalims taikyti garantijos ir tokios rūšies sutartims remiantis sutarčių laisvės principu, pagal kurį sutarties šalys gali savo nuožiūra nustatyti teisinius santykius, jeigu jų turinys arba tikslas neprieštarauja šių santykių esmei (pobūdžiui), teisės aktams ar visuomenės sambūvio taisyklėms (CK 353¹ straipsnis).
- 38 Laikydamosi pirma apibrėžtų ribų, šalys gali laisvai reglamentuoti garantijos institutą pasinaudamos CK nuostatomis dėl garantijos, taikomos sudarant pirkimo-pardavimo sutartį, aiškiai atsisakydamos jų taikymo ir sukurdamos savo nuostatas, taip pat iš dalies pakeisdamos šias nuostatas, pavyzdžiui, pateikdamos nuorodą į dalį jų, o likusią dalį reglamentuodamos pačios savo sutarties nuostatose.
- 39 Dėl garantiją reglamentuojančių taisyklių, taikomų pirkimo-pardavimo sutarčiai, taikymo statybos darbų sutarčiai pagal analogiją kyla ginčų tiek nacionalinių teismų jurisprudencijoje, tiek doktrinoje. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas pritaria nuomonei, kad kai sutartyje daroma nuoroda į atitinkamas CK nuostatas, tai, kiek tai neregamentuota sutartyje, statybos darbų sutarties objektui suteiktai garantijai pagal analogiją turi būti taikomos CK nuostatos dėl garantijos, taikomos sudarant pirkimo-pardavimo sutartį.
- 40 Be to, nacionalinės teisės aktuose, reglamentuojančiuose viešuosius pirkimus, šis klausimas taip pat nesureguliuotas, juose nurodomas tik pirkimo dalykas apskritai, reikalaujama tiksliai apibrėžti reikalavimus ir aplinkybes, galinčias turėti įtakos pasiūlymo rengimui. Vis dėlto apibrėžiant informaciją, kurią būtina pateikti skelbime apie konkursą, nenurodytos, pavyzdžiui, aplinkybės, susijusios su taikytinomis teisės aktų nuostatomis, kai daroma prielaida, kad ekonominės veiklos vykdytojams yra žinoma visuotinai taikoma teisė, net jei tam tikrų teisės normų taikymas yra prieštaringas.
- 41 Tokiomis aplinkybėmis, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo teigimu, pagal Lenkijos viešųjų pirkimų teisę (nesvarbu, kuris ši klausimą reglamentuojantis įstatymas būtų taikomas) nedraudžiama pagal analogiją taikyti nacionalinės teisės nuostatų, į kurias nėra aiškios nuorodos sutarties sąlygose, pirkimo dokumentuose ir teisės normose, kuriomis reglamentuojama sutarties, dėl kurios skelbiamas konkursas, rūšis.
- 42 Atlikęs įrodymų tyrimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas nerado pagrindo konstatuoti, kad šalys iš tikrųjų atsisakė taikyti CK 581 straipsnį,

todėl, pakeitus rekuperatorius kitais, neturinčiais trūkumų, garantijos terminas būtų skaičiuojamas iš naujo.

43 Požiūris iš Sąjungos teisės perspektyvos

- 44 Ieškovės požiūris dėl garantijos, galiojančios sudarant pirkimo-pardavimo sutartį, taikymo šalių sudarytos sutarties nuostatomis pagal analogiją grindžiamas nacionaline teise, todėl turėtų būti konstatuota, kad garantija buvo atnaujinta. Taigi reikia įvertinti, ar, atsižvelgiant į tarpvalstybinę sutarties pobūdį ir atsakovo konsorciumo, sudaryto iš subjektų iš skirtingų valstybių narių, dalyvavimą, Sąjungos teisės nuostatos nedraudžia tokio nacionalinės teisės aiškinimo.
- 45 Pagal Direktyvos 2004/18/EB 2 straipsnį (dabar – Direktyvos 2014/24/EB 18 straipsnio 1 dalis) perkančiosios organizacijos ekonominės veiklos vykdytojams taiko vienodas sąlygas, jų nediskriminuoja ir veikia skaidriai.
- 46 Pagal vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principus visi konkurso dalyviai turi turėti vienodas galimybes rengdami savo pasiūlymus ir visiems pasiūlymams turi būti taikomos vienodos sąlygos. Pagal šį principą ūkio subjektams gali būti taikomi reikalavimai, jeigu jie yra vienodi visiems (2013 m. spalio 10 d. Sprendimas *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647).
- 47 Pavyzdžiui, dėl iš jų kylančio skaidrumo principo ESTT byloje C-35/17 priimtoje nutartyje yra konstatavęs, kad ši pareiga reiškia, jog visos sutarties sudarymo procedūros sąlygos ir taisyklės skelbime apie pirkimą arba pirkimo dokumentuose turi būti suformuluotos aiškiai, tiksliai ir nedviprasmiškai, kad leistų visiems deramai informuotiems ir rūpestingiems dalyviams suprasti jų tikslią reikšmę ir juos aiškinti vienodai, o perkančiajai organizacijai – veiksmingai patikrinti, ar dalyvių pasiūlymai atitinka konkrečiam pirkimui taikomus kriterijus (šiuo klausimu taip pat žr. 2014 m. lapkričio 6 d. Sprendimo *Cartiera dell'Adda*, C-42/13, EU:C:2014:2345, 44 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2016 m. birželio 2 d. Sprendimo *Pizzo*, C-27/15, EU:C:2016:404, 36 punktą).
- 48 Atsižvelgiant į šiuos principus kyla abejonių, ar šalių pareigų, kurios nėra aiškiai nurodytos viešojo pirkimo sutartyje ar konkurso dokumentuose, turinys gali būti nustatytas remiantis nacionalinės teisės nuostatomis, taikomomis pagal analogiją viešojo pirkimo sutarties vykdymo etapu, o jeigu gali, tai koku mastu.
- 49 Ar skaidrumo principui neprieštaruoja tai, kad rangovo pareigos nustatomos iš nacionalinių teismų praktikoje pateikiamo nacionalinės teisės aiškinimo, kai tai yra ypač nepalanku kitose valstybėse narėse įsisteigusiems konkurso dalyviams, jeigu jų žinių apie nacionalinę teisę ir jos aiškinimą bei nacionalinių valdžios institucijų praktiką lygis negali būti lyginamas su nacionalinių konkurso dalyvių žinių lygiu?
- 50 Tai visų pirma pasakytina apie tokį nacionalinės teisės aiškinimą, pagal kurį sprendimas priimamas remiantis ne tik tomis nacionalinės teisės nuostatomis, kuriose tiesiogiai nurodyta atitinkamos rūšies sutartis, bet ir tomis, kurios

taikomos pagal analogiją, papildant nacionalines nuostatas nuostatomis, susijusiomis su kitų rūšių sutartimis.

- 51 Svarbu tai, kad tokių nuostatų taikymas pagal analogiją gali turėti netiesioginį poveikį ekonominės veiklos vykdytojams tenkančių pareigų apimčiai, kylančiai iš sutarties nuostatų, bet aiškiai nenurodytai skelbime apie pirkimą arba pirkimo dokumentuose. Pareigų apimtis turi tiesioginės įtakos ekonominės veiklos vykdytojų pasiūlyme nurodytos kainos dydžiui, nes dėl akivaizdžių priešasčių konkurso dalyviai, kaip verslininkai, veikia siekdami pelno, todėl jų pasiūlymuose turi būti numatytas paslaugų, kurias jie privalės teikti pagal sutartį, vertę viršijantis atlygis. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, neaiškus šių pareigų apimtį nustatymas, pavyzdžiui, aiškiai nenurodant, jog sutarties dalykų dalių pakeitimas naujomis reiškia, kad garantijos laikotarpis pradedamas skaičiuoti iš naujo, gali turėti įtakos konkurso dalyvių pasiūlytos kainos dydžiui ir galiausiai, kiek tai susiję su ekonominės veiklos vykdytojais, kurie nėra visiškai susipažinę su nacionalinės teisės sistemos ypatumais, gali lemti situaciją, kad toks ekonominės veiklos vykdytojas per konkursą pateiks tokio turinio pasiūlymą, kokio nebūtų pateikęs, jeigu būtų žinojęs visas jam taikomas taisykles.
- 52 Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad vienodo požiūrio principas ir skaidrumo pareiga turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama pašalinti ūkio subjektą iš viešojo pirkimo procedūros dėl to, kad šis neįvykdė pareigos, kuri aiškiai nenumatyta pirkimo dokumentuose arba galiojančiame nacionaliniame įstatyme, tačiau kyla nacionalinės valdžios institucijoms ar nacionaliniams administraciniais teismams aiškinant šį įstatymą bei dokumentus ir užpildant juose esančias spragas (šiuo klausimu žr. 2016 m. birželio 2 d. Sprendimo *Pizzo*, C-27/15, EU:C:2016:404, 51 punktą).
- 53 Nors tame Teisingumo Teismo sprendime buvo nagrinėjamas kitas klausimas, susijęs su viešojo pirkimo konkursu (t. y. ūkio subjekto pašalinimas iš konkurso), pati išvada, kad viešojo pirkimo dalyvio pareigų, kurios tiesiogiai nekyla iš privalomo nacionalinio įstatymo ir pirkimo dokumentų, negalima nustatyti remiantis vien nacionalinės teisės aiškinimu, turi būti taikoma plačiau. Vis dėlto, atsižvelgiant į minėto sprendimo (susijusio su konkurso etapu) ir šios bylos (susijusios su viešojo pirkimo sutarties vykdymo etapu) dalyko skirtumą, pagrįsta prašyti Teisingumo Teismo išaiškinti šį klausimą. Be to, atsižvelgiant į iškeltą problemą, žinodamas atitinkamos valstybės narės teisės aktų taikymo praktiką, toks ekonominės veiklos vykdytojas į pasiūlytą kainą įskaičiuos galimą garantijos atnaujinimo riziką ir pateiks ne tokį palankų pasiūlymą. Tokia padėtis taip pat gali iškreipti konkurenciją bendrojoje rinkoje ir yra nepageidautina. Pagal skirtingų valstybių narių ekonominės veiklos vykdytojų nediskriminavimo ir vienodo vertinimo principus reikėtų užtikrinti, kad sutartis ir konkurso dokumentai būtų parengti taip, kad visi deramai informuoti ir įprastai rūpestingi konkurso dalyviai galėtų apskaičiuoti savo kainą remdamiesi aiškiai apibrėžtais įpareigojimais. Kartu abejotina, ar šių pareigų apimtį galima nustatyti remiantis nacionalinės teisės taikymu pagal analogiją, vien pagal sutartyje pateiktą bendrą nuorodą. Per viešojo pirkimo sutarties sudarymo procedūroje nustatytą laikotarpį nustatant, kad

pirkime nurodytai sutarčiai pagal analogiją taikomos kitos sutarties nuostatos, iš konkurso dalyvių reikalaujama daugiau nei įprasto rūpestingumo, ypač todėl, kad toks aiškinimas kyla iš nacionalinių valdžios institucijų praktikos, kuri yra nevienoda.

54 Prejudicinis klausimas ir siūlomas atsakymas

- 55 Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas nutarė, kad, remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsniu, pagrįsta prašyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo atsakyti į šį klausimą:

Ar skaidrumo, vienodo požiūrio ir sąžiningos konkurencijos principai, nurodyti 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo 2 straipsnyje (dabar – 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, 18 straipsnio 1 dalis), turi būti aiškinami taip, kad jais draudžiamas toks nacionalinės teisės aiškinimas, pagal kurį būtų leidžiama nustatyti su įvairių Sąjungos valstybių narių subjektų konsorciumu sudarytos viešojo pirkimo sutarties turinį, įtraukiant į jį pareigą, galinčią turėti netiesioginį poveikį nustatant šio [konsorciumo] pateikto pasiūlymo kainą, kai ši pareiga nėra aiškiai numatyta sutartyje ar konkurso dokumentuose, bet kyla iš nacionalinės teisės nuostatos, kuri taikytina šiai sutarčiai ne tiesiogiai, o pagal analogiją?

- 56 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas siūlo į šį klausimą atsakyti teigiamai.